

HET LEVEN VAN DIKKE DENNIS

Ik heb
nergens
spijt van

MARK VERVER

M
marmer

Mark Verver

Ik heb nergens spijt van

Het leven van Dikke Dennis

Inhoud

Proloog	9
1 Zoete inval	13
2 Met het mes op tafel	29
3 Tiel Rock City	57
4 Tapas	71
5 Weert Rock City	89
6 God vergeef me	101
7 Nacht van Assen	118
Interview: Leo	141
8 Groeten uit Groet	153
9 Terug naar huis	178
10 Duitse vrienden	194
11 Dertig jaar na Elvis	213
12 God is een louche manager	238
13 Niks veranderd	257
14 Het blijft toch familie	286
15 Eerlijke vinders	317
16 Witte kerst	334
Interview: Karin	356
17 Het laatste woord	367
Dankwoord	381

‘Er zijn drie manieren om
iets te doen: de goede, de
foute, en je eigen manier.’

– DENNIS OVERWEG

Proloog

In een kroeg te Uden zag ik Dennis voor het eerst in het echt. Het was een zaterdag, december 2004. Darko Groenhagen, een bevriende tatoeëerder, zou 's middags zijn kunstje vertonen in café De Max. 's Avonds zouden we ons dan begeven naar De Pul, de lokale concertzaal, voor een optreden van Peter Pan Speedrock.

Terwijl Darko zich geconcentreerd over een te bewerken been boog, zwaaide plotseling de deur van De Max open en deed een gezelschap zijn entree waar de overige aanwezigen als vanzelf een stapje voor opzij deden. Grote, zwaar getatoeëerde mannen met een brede, trage tred; de afvaardiging uit Amsterdam. Ik liet me vertellen dat die er vaker bij waren. Voor een optreden van Peter Pan Speedrock verlieten ze de stad en zakten ze af tot zelfs in Uden. Ze leken er meteen de baas. Als je niet beter wist, zou je denken dat zij degenen waren die 's avonds optraden.

Het gezelschap werd aangevoerd door een dikke man met woeste bakkebaarden, rijk geïllustreerd en met in het rechteroor een gat waar een duim doorheen past. Ik herkende hem van televisie: dat was Dikke Dennis. Terwijl Darko nog zocht naar een plekje waar hij zijn machine veilig kon neerleggen, omhelsde Dennis hem stevig. Daarna gaf Dennis hem een blokje hasj. Het moment is me bijgebleven: een intrigerende en tegelijkertijd licht verwarrende mengeling van gevaar en vrijgevigheid. Daarna dook Dennis het toilet in.

Later die avond zag ik hem in actie op het podium. Dennis, aangekondigd als 'de Nachtegaal uit de Jordaan', gooide een bierflesje de lucht in en kopte het in een wilde zwaai weg, trok zijn broek naar beneden, schreeuwde wat in de microfoon, gooide ook die omhoog en zette ook daar vastberaden het hoofd onder. Uden ontplofte.

Het concert was al uren achter de rug toen ik de zaal uit liep en buiten op het parkeerterrein Dennis ontwaarde. Hij had een arm rond een lantaarnpaal geslagen en zwaaide heen en weer alsof hij zich aan boord van een schip op volle zee bevond. Een fikse straal urine kletterde over het trottoir. Hij piste met losse handen.

‘Rock-’n-roll, Dennis,’ zei ik. De eerste woorden die ik tegen hem sprak.

Hij zou het zich later niet herinneren. Ik weet niet meer of hij iets terugzei.

In mei 2007 was ik bij Darko op bezoek in zijn studio in Tilburg. We namen de wederzijdse plannen en projecten door. Ik vertelde dat ik graag nog een keer iets zou willen doen met het onderwerp tatoeages. Schrijven over een kant van het leven waarover ik weinig terugzag in de Nederlandse literatuur.

‘Weet je over wie je eens een boek zou moeten schrijven?’ zei Darko toen. ‘Over Dikke Dennis.’

Voor een bijdrage aan *Eindhoven Rockcity Tattoo* had ik me inmiddels een beetje in hem verdiept en wat interviews doorgenomen – uit een daarvan is het motto van dit boek afkomstig. Verder had ik inmiddels zoveel anekdotes van welhaast mythische proporties over de man gehoord, dat het nooit moeilijk kon zijn om er een boek mee te vullen. Kostelijke verhalen, stuk voor stuk overgoten met de saus van sensatie. Tegelijkertijd klonk daarin ook steeds een ander geluid door: achter die orkaan van lawaai, de kennelijk onweerstaanbare lust tot choqueren en de heilige drie-eenheid van sex, drugs en rock-’n-roll, zou in feite een gevoelige en intelligente jongen schuilen die een goed gesprek niet uit de weg ging. Dat klonk als een personage waar de meeste schrijvers een moord voor overhebben.

‘Misschien is dat best een goed plan,’ heb ik dus gezegd, of woorden van die strekking.

Darko klapte zijn telefoon open, belde Dennis en vertelde dat er iemand naast hem stond die een boek over hem wilde schrijven. Aan de andere kant van de lijn werd iets geroepen; Darko barstte in lachen uit. Het gesprek duurde niet lang.

‘Hij vond het een geweldig idee,’ zei Darko, zijn telefoon opbergend.

‘Waarom moest je zo lachen?’

‘Hij zei: “Hoe vaak moet ik je nou pijpen, Darko?”’

Dit was de voertaal in de wereld van Dikke Dennis, en zonder het goed en wel te beseffen was ik er binnengestapt en stond ik op het punt een regelmatige bezoeker te worden.

‘Je kunt gewoon naar hem toe gaan,’ zei Darko. ‘Hij weet ervan en hij verwacht je.’

Hij gaf me het adres en drie adviezen:

Begin onbevangen en oordeel niet;

Pas op voor het gajes;

Blijf zelf van de drugs af.

Ik geef de lezer graag dezelfde raad.

1 Zoete inval

Woensdag 9 mei 2007. Amsterdam

De Tweede Goudsbloemdwarstraat. Komend vanaf de Willemsstraat loop je erin langs een delicatessenwinkel aan je linker- en snackbar Dolf aan je rechterhand. Afgaand op de dichtgetimmerde ramen is de snackbar al een tijdje gesloten. Op het reclamebord dat Dolf in betere tijden aan zijn gevel hing, heeft iemand met een blauwe stiften een grote A voor de naam geschreven.

Tattoo en Piercing 666 zit aan de linkerkant, op 3c. Een felgekleurde driehoekige zuil met veel vlammen en in grote zwarte letters TATTOO en PIERCING erop, laat geen twijfel bestaan over de ambachten die binnen worden uitgeoefend. Gevlochten traliewerk voor het raam moet voorkomen dat onbevoegden zich over de opbrengsten ontfermen.

Wie door de openstaande deur naar binnen loopt, ziet als eerste, pontificaal langs de muur aan de rechterkant, een grote roze doodskist staan. De zithoek voor wachtende klanten. Wie eenmaal heeft plaatsgenomen op het deksel en de ogen door de ruimte laat rondwalen, ziet op de muur tegenover zich en in de posterrekken aan de rechterhand een groot aantal voorbeelden van wat je hier kunt laten vereeuwigen op het lichaam. Veel kruizen, letters, pin-ups, tijgers en indianen. De drie Amsterdam-kruisjes zijn ook goed vertegenwoordigd. Links boven de deur hangt een bord met daarop de tekst:

AL ONZE
TATTOO'S ZIJN
KLAAR TERWIJL
U WACHT.
U BETAALD ALLEEN
DE INKT. DE PIJN
IS GRATIS

Maar dat is allemaal wachtruimte. Daar zitten de twijfelaars, daar zitten vrienden en familie, daar zitten zij die niet goed durven. Bovenin gebeurt het echte werk. Je moet een houten trapje op om er te komen. Vijf treden scheiden de ene wereld van de andere. Daar zitten de mensen die onder de naald gaan, zij die er werken, de insiders en de stamgasten. Dus daar is ook de baas zelf: Dennis Overweg, beter bekend en ook wel berucht als Dikke Dennis. Ex-taxichauffeur, ex-skinhead, piercer en tatoeëerder, sidekick en boegbeeld van Peter Pan Speedrock, en niet in de laatste plaats notoir cocaïnegebruiker. Dat rijtje komt terug in zo'n beetje elk interview.

Hij zit met ontbloot bovenlijf in zijn stoel. Woeste haren omkransen een imposant hoofd. Steunend op beide armen hangt hij over de balie, een uitkijkpost van waaruit je in één oogopslag het hele benedengedeelte kunt overzien. Tatoeages bedekken de armen en niet zelden ook elkaar. Sommige lijken niet meer dan krabbels en zijn nauwelijks nog te ontcijferen. Hij kijkt omlaag en knikt.

‘Mag ik bovenkomen?’

‘Ja, natuurlijk mag je bovenkomen! Wat dacht jij dan? Dat we je daarbeneden lieten staan? Sjonge jonge.’

Ik beklim de vijf treden.

Zo bont als Dennis' armen zijn, zo vol zijn hier de muren. Foto's, krantenknipsels en ansichtkaarten vormen een dikke plak behang. Boven de balie hangt een rij ledematen van babypoppen, allemaal rijkelijk voorzien van decoraties in verschillende tattoostijlen. Tribal, Japans, old school. In een rij weckflessen drukt onder meer een koeienembryo zijn snuit tegen het glas. Vroeger hing dat bij optredens rond Dennis' nek.

‘Ga zitten,’ gebiedt hij.

Ik neem plaats in een tandartsstoel.

Dennis kijkt me een tijdje zwijgend aan. Op de een of andere manier weet hij dat ik geen klant ben en wat ik kom doen.

‘Dus jij wilt een boek schrijven.’

Ik knik.

‘Nou, er gebeurt hier genoeg,’ zegt hij. ‘Hè, Mark?’

Mark zit achterin, vlak bij het keukentje dat naar wc en douche voert, tribal motiefjes te tekenen. Hij werkt hier nu een half jaar, rekent hij uit. En nu al te veel meegemaakt om op te noemen.

Van de week nog, zegt Dennis. Daar had ik bij moeten zijn. ‘Zaten we hier met negen man binnen, komt er zo'n gast met een tulband op

z'n kop, zo'n eh... fakir of zo. Die komt even de toekomst voorspellen. Ik zeg: "You know the future? O ja?" *Pats!* Hij laat zien hoe hij die fakir tegen zijn wang sloeg. Dennis doet na hoe de fakir over de pijnlijke plek wreef.

'Ik zeg: "You don't know the future. If you know the future, you knew I was gonna hit you two times." Hij zegt: "Two times?" *Pats!* Ik zeg: "Out! You're fake!"' Dennis lacht. 'Ik heb het al drie keer gehad,' zegt hij. 'Ik begin steeds harder te slaan.'

Achter hem hangt een geel kaartje met daarop in zwarte letters de tekst 'Cocaïne is Gods manier om te zeggen dat je te veel geld hebt'. Het eerste teken van gebruik. 'Of te veel krediet' heeft iemand er met de hand bij geschreven. Dennis ziet mijn ogen over de letters gaan.

'Ja,' verklaart hij, 'dit is een beetje een andere tattooshop dan die... klinieken die je tegenwoordig hebt.' Hier heerst nog de sfeer van het authentieke, van uit de tijd dat zeelui de wal op sprongen om zich te bezatten, naar de hoeren te gaan, en getatoeëerd te worden – niet noodzakelijkerwijs in die volgorde – om zich daarna weer kruipend naar hun schip te begeven en de grote vaart op te gaan.

De shop zit hier inmiddels al zestien jaar, zegt Dennis. En sinds acht jaar is het ook zijn huis. Dat wil zeggen, hij slaapt er. In de hoek naast de kachel, onder het rijtje kapstokhaakjes, zit een langwerpige luik in de vloer; als je dat optilt en het trapje afdaald, kom je in een kruipruimte terecht. Dat is de slaapkamer. Hij zal het nog wel een keer laten zien. Hij zit hier nog wel even.

Papieren heeft hij ook niet. De Belastingdienst stuurt hem zelfs geen post meer. 'Ik ben er vijf jaar geleden uit gegaan, uit het systeem,' zegt hij, 'maar ik kom er niet meer in. Ik ben hier geboren en getogen, maar het is gewoon zo moeilijk om weer terug te komen. Ik heb geen rechten meer. Kijk, als ik een woning wil hebben, dan heb ik morgen een woning. Maar ja, dan betaal ik vijftienhonderd of tweeduizend euro. En daar heb ik geen zin in.'

Dat je hier geen betaalbare woonruimte kunt vinden, wijt Dennis aan de veranderende samenstelling van de wijk. De ware Jordaan is aan het verdwijnen. De echte Amsterdammers vertrekken, en de yuppen blijven maar komen. Gevolg: alles wordt duurder. En ook nog eens minder gezellig. Zo'n anderhalf jaar geleden heeft hij er nog tegen geprotesteerd. Dat was toen de nieuwe overburen, ook import, opeens het idee kregen om buiten bloembakken op te hangen. Toen heeft hij

een brief geschreven en die in de straat verspreid. Hij heeft zijn manifest nog wel ergens liggen, zegt hij terwijl hij begint te zoeken in stapels papieren. Als hij de brief gevonden heeft, zet hij een bril op. Hij begint voor te lezen.

‘Jordaan yuppies’

Geachte Buurtbewoners, al enige tijd is uw territoriumdrift ten aanzien van het bouwen van groenvoorziening ter oren gekomen.

De buurt, en ook wij van actiefrent ‘Yuppen de Jordaan uit’ zijn bezig met een zwaar offensief om uw zelf aangelegde tuinen met de grond gelijk te maken.

Tevens wil ik u er op attenderen dat het zo wie zo verboden is om gemeente voorzieningen zoals het straatbeeld waarbij uw 2 stenen verwijderd heeft, naar uw hand te zetten.

Als uw inderdaad zo in land en of tuinbouw geïnteresseerd bent, raad ik uw aan om terug te keren naar de gemeente of platelands gehugt waar uw vandaan komt en of geboren bent.

Ook zijn er bij groenvingerige escapades, gemeente eigendommen beschadigd. Dit betreffende het kabel T.V. kastje. Wij hebben de schade aan dit object geschat op zo’n kleine 600 euro, aangezien de hele bovenkant vervangt moet worden.

Hier moeten wij nu echt een grens trekken, want wij willen het niet zover laten komen dat wij straks de straat niet meer in kunnen komen i.v.m. meststapels, gierputten, tractors of andere rooi-apparatuur. De aardappeloproer ligt ons nog vers in het geheugen.

Hopende hier u genoeg geïnformeerd te hebben teken ik namens het buurt preventie team en onder toeziend oog van de buurt regisseur.

Het mag de groene invasie dan wel niet gestopt hebben, het heeft in elk geval een mooi epistel opgeleverd. Ik vraag of ik de brief mag meenemen om er een kopietje van te maken. Dat laatste doet Dennis zelf wel even.

‘Goed, hè?’ zegt hij. ‘Je zag die mensen echt kijken, ze dachten echt: wat is dít?, weet je wel. Sommige zinsopbouw is ook wel serieus geschreven, zoals het in de gemeentelijke dingen staat. “En/of”, “door middel van”... Dat ze denken: huh? Het is geen grap! Maar het is wel een grap.’

Als hij van het kopieerapparaat terug naar boven loopt, zoekt hij even oogcontact. 'Ik ben nog niet dom, hè?' verzekert hij. 'Veel mensen denken dat ik... Nee, snap je wat ik bedoel? Ik heb best wel een vrij brede kennis. Ik weet niet veel, maar van alles wat. Maar dat is wel de ellende. Ik ga heel veel met mensen om, en af en toe verlaag je jezelf daar ook wel eens mee. Soms gaat het hier alleen maar over liters en grammen en al die shit, weet je wel? Ik denk dat veel mensen waar ik mee omga, dat ik daar misschien toch wel een beetje... boven sta. Klinkt misschien heel raar, maar gewoon omdat ik veel meer weet. *Twee voor Twaalf* vind ik een prachtige quiz. Ik doe altijd mee en ik moet er gewoon vijf van de zes goed hebben. Zonder op te zoeken, hè? En ik heb er meestal wel vier, vijf goed. Ja, het klinkt een beetje lullig. Ik beoordeel mensen daar ook niet op, ik merk dat gewoon.'

Dennis bergt zijn leesbril op. Eigenlijk is die alleen voor de krant, vertelt hij. Boeken lezen doet hij niet. Hij zou wel willen, maar het lukt niet. 'Ik kijk wel elke nacht tv tot vijf of zes uur, en dan kijk ik *Netwerk*, *Nova*, allemaal dat soort programma's. Als ik ooit zou studeren, zou ik filosofie studeren. Ik zou niet weten wat ik anders moest studeren. Altijd mensen op hun woorden pakken, ik ga altijd discussies aan met iedereen. Maar ik kan niet lezen. Ja, ik kan natuurlijk wel lezen, maar... Als ik een vogeltje buiten hoor, ben ik afgeleid. Misschien maar goed ook. Anders weet ik nóg meer bij *Twee voor Twaalf*. Hij lacht. Dan schiet hem toch een boek te binnen.

'Ik heb één boek gelezen,' zegt hij, 'en dat hebben alle voetballers gelezen. Dat is *De Heineken-ontvoering*. Dat is voor mensen die niet kunnen lezen, omdat het makkelijk en spannend is. Ik wou dat ik kon lezen, weet je, want je mist een heleboel interessante dingen, maarre, nee. Het lukt mij gewoon niet. Vogeltje, dingetje, weg. Wil je wat eten? Drinken?'

Roken, zeg ik. Mag dat ook?

'Ja joh, alles mag hier. Of nou, in deze shop zijn twee regels. Dat weet iedereen die hier komt.' Hij staat op uit zijn stoel en loopt naar een wit ladekastje. 'Daar mag geen drinken op staan, op dit kastje. Want hier zit carbonpapier in, en als het drinken valt is alles paars. En de tweede regel: we naaien elkaar hier niet. Ja, er wordt hier wel geneukt, maar je moet gewoon je portemonnee hier kunnen leggen, en dan ligt-ie er later nog, al zit hier honderd man. En ik wil ook niet dat mensen hier elkaar een oor aannaaien. Voor de rest mag in principe alles.'

Als om zijn woorden kracht bij te zetten, diept Dennis een enveloppe in een afgeknipt rietje op uit de zak van zijn korte broek.

Hier wordt gesnoven, en niet in het geheim. Dennis is niet zo van de geheimen. ‘Zuipen, snuiven, hoeren neuken,’ zegt hij terwijl hij het enveloppe openpeutert. ‘Eén van die dingen moet je in ieder geval doen om tatoeëerder te zijn. Ik doe ze toevallig alle drie.’

Hij maakt twee lijntjes op de bar en snuift ze snel achter elkaar naar binnen. Voor hij het enveloppe weer opbergt, kijkt hij me vragend aan.

‘Gebruik je drugs?’ informeert hij. ‘Oké. Ik zal je een beetje... Als je wat wilt, moet je het vragen, hoor. Ik ga niet zitten aanbieden uit een soort beleefdheidsvorm. Maar van nu af aan: ik bied je niks aan, als je wat wilt, dan vraag je het gewoon, goed? Als je het één keer vraagt, doe ik net of ik je niet hoor en de tweede keer krijg je wat. Ja? Wij begrijpen elkaar.’

Hij vertelt dat hij in de loop der jaren zo zijn beleid heeft ontwikkeld als het gaat om gastvrijheid en drugs: nooit aan beginners. ‘Als ik weet dat iemand voor het eerst een lijntje pakt, mag die het absoluut niet. Maar je hebt ook van die wijven...’ Dennis zet een kirrend en opgewonden stemmetje op. “O, is dat nou cocaïne? Mag ik een keer proberen?” *Snnnnuuff! Snnnuuff!* Ja, die kennen we, die eerste gebruiker! Afgezien van die categorie heeft Dennis de vrijgevigheid hoog in het vaandel staan.

‘Als je geld hebt, dan heeft iedereen het. Toch? Wat dat betreft: alleen op de drugs na, ben ik best wel vrij boeddhistisch.’

Zonder op te kijken van zijn tekenpapier zegt Mark: ‘Ik dacht dat jij *narcistisch* was.’

‘Ja, narcist ben ik zeker,’ geeft Dennis meteen toe. ‘Moet je al die foto’s van mezelf hier zien hangen.’ Onverstoorbaar vervolgt hij zijn betoog: ‘Nou is boeddhisme geen godsdienst maar een levenswijze, dat weet ik ook wel, ik heb verder niks met godsdienst en al die shit. Ik heb er wel eens een keer wat over... geprobeerd om over te lezen. En bepaalde punten: ja, zo ben ik. Gewoon, wat voor een ander overhebben, weet je. Eerlijk zijn, ook voor jezelf. Dat is best wel mooi, eigenlijk. Best wel spiritueel.’

Dennis kucht. Dat doet hij vaak en op volume. Alsof er iets in zijn keel steekt dat hij eruit probeert te hoesten. *Uche. Uche!* Tevergeefs.

Goed, zegt hij. Dus ik wil een boek over hem schrijven? Nou, dat kan natuurlijk. Is prima. Maar dan kom ik wel op een raar moment

zijn leven binnen. Hij weet niet of dat voor mij goed of slecht is, maar hij heeft wel eens betere tijden gekend.

‘Ik zit nou net in een kutperiode van m’n leven,’ vertelt hij. ‘Ik moet beslissingen gaan nemen. Er is veel aan de hand en ik kom er echt niet uit. Ik heb geen huis – dat is geen probleem. Ik neem veel te veel drugs – is ook geen probleem. Maar heel veel dingen die op zich geen probleem zijn tezamen... Dan móét een van die dingen veranderen om verder te gaan in mijn leven. Ik kan niet zo doorgaan. Het is gewoon... Zo zwaar rock-’n-roll geworden, weet je, zo schijt aan alles. Gewoon een beetje té veel. Waardoor ik geen huis heb, geen verzekering meer, veel te veel drugs gebruik, geen vriendin kan vinden... Ik moet een van die dingen veranderen.’

Maar hoe dan, of waar te beginnen, dat weet hij nog niet precies. ‘Het moet vanzelf gaan, weet je,’ vindt Dennis. ‘Ik moet ook niet iets gaan forceren. Ik heb geen zin om te stoppen met drugs, want dan heb ik nog steeds geen huis, en ik heb geen zin om een huis te zoeken, want... Het is heel raar, maar dan ben ik opeens Dennis niet meer.’

‘Wie is Dennis dan precies?’ vraag ik.

Hij haalt zijn enveloppe weer tevoorschijn en legt nieuwe lijntjes op de bar.

‘Ik ben Dikke Dennis en Dennis,’ zegt hij. ‘Het zijn twee aparte persoonlijkheden, maar het is allebei wel echt. Ik speel ze geen van tweeën. Daarom twijfel ik ook over de band. Ik voel dat ik Dikke Dennis ga spelen, weet je wel? Ik heb laatst gezegd dat ik ermee op wou houden, maar dat mocht ik van die jongens niet. Maar gewoon, dat gevoel dat ik Dikke Dennis moet spelen... het is niet meer echt. Dat je grappig moet doen, dat is helemaal niet grappig.’

De telefoon rinkelt. Een lichtblauw apparaat in de vorm van een Cadillac, compleet met vleugels en achterlichten. Dennis neemt op.

‘Tattooshop.’

Het is zijn moeder.

Dennis vertelt wat hij aan het doen is. Hij zit hier met die schrijver. ‘Ik zei toch dat ze een boek wilden maken?’ zegt hij. ‘Ik geloof dat ze jou ook wilden spreken. Ja, het hoeft niet hoor, als je niet wil. Maar het komt allemaal goed. Het is vrijblijvend, als je niet wil, hoeft het niet. Maar het gaat echt over mij, en jullie zijn best wel interessant, toch? Ik heb wel wát van je meegekregen, ma. Je gelooft het nóg niet, hè? Ik neem nog wel even contact met je op, goed?’

Dan gaat tamelijk abrupt de hoorn op de haak. Dennis houdt niet van lange telefoongesprekken.

Zijn ouders wonen in Almere, vertelt hij. Ook van die ras-Amsterdamers die de stad verlaten hebben. Ik moet maar een keer meegaan.

‘Heb je veel contact met ze?’

Hij denkt even na voor hij antwoord geeft.

‘Mijn vader en moeder begrijpen niet echt hoe ik leef,’ zegt hij dan. ‘Maar ze zijn wel heel trots op me. Ik ben toch hun zoon.’

Eigenlijk was die zoon een ongelukje. In elk geval niet helemaal gepland. ‘In die tijd had je dat,’ zegt Dennis, ‘als je iemand zwanger had gemaakt, dan moest je trouwen. Dat was heel normaal. Mijn vader en moeder woonden nog allebei apart toen ze trouwden. Ze waren allebei een jaar of achttien. Allebei het eerste vriendje en vriendinnetje.’ Maar nog steeds bij elkaar, en daar is Dennis trots op. Eigenlijk hoort het ook zo, vindt hij.

‘Eén keer zijn mijn vader en moeder bijna uit elkaar gegaan, toen kwam mijn vader hier met me praten. Tranen in zijn ogen. Ik heb hem nooit zien huilen hoor, maar... Hij zei: “Hoe jij leeft, dat is eigenlijk mijn droom. Dat is wat ik zou willen en dat benijd ik heel erg.” Hoe ik leef en hoe ik doe, dat zijn eigenlijk zijn dromen en zijn wensen. Met tranen in zijn ogen, weet je wel.’

Dennis heeft veel aan zijn ouders te danken. Maar hij is niet het type dat bij familie de deur platloopt.

‘Ik heb ook nog een broer,’ zegt hij, ‘maar ik ga niet heel erg met hem om. Want mijn broer is gewoon heel netjes. Die doet eigenlijk zoals het hoort, weet je. Mijn moeder zegt wel eens: “Waarom ben jij niet net zoals je broertje?” Ik zeg: “Ma, het is een pootje. Hij is gewoon een poot.” Zegt zij: “Maar hij heeft toch ook een kind?” Hij loopt in zijden overhemdjes en draagt dure kettinkjes. Achter al die mooie kleren: dat is er eentje die je naait.’ Eigenlijk leven ze gewoon in verschillende werelden, zegt Dennis. Al heel lang. Toen zijn broer ging scheiden, werd de kloof tussen die twee werelden nogal verdiept.

‘Hij heeft zijn vrouw buitengeschopt. En dat vind ik zo erg, ik heb gezegd: “Als je je wijf en kind in de steek laat, ben je een schoft.” Dat hebben mijn vader en moeder dus heel goed gezien: als je met elkaar gaat, als je trouwt of een kind hebt, dan is dat in voor- en tegenspoed, “tot de dood ons scheidt”. Zelfs nog na de dood. Kijk, ik ben zelf de deur uit geschopt. Ik heb aan mijn zoon gevraagd of-ie wil kijken of ik naast

zijn moeder begraven kan worden. Ik denk niet dat het lukt. Maar dat ik dan in ieder geval ná de dood bij d'r ben.' Hoewel hij officieel nooit getrouwd is, ligt de gevoeligheid vooral daar, wil hij wel toegeven: dat hij ooit een vrouw en kind had en die kwijtraakte. Toen is hij een beetje gefrustreerd geraakt, zegt hij zelf. 'Ik leerde haar kennen en dat was gewoon de eerste week meteen raak. Meteen zwanger, alles. Gevoel van: dát is de vrouw van mijn leven. En dat is ze nog steeds.'

'En waarom was jij niet de man van haar leven?'

'Dat is het frustrerende: dat was ik wél. Het is uitgegaan omdat ik Dikke Dennis was. Iedereen zei: "O, jij bent de vriendin van Dikke Dennis!" Niemand kende haar naam. Ze zei: "Als ik bij jou blijf, dan blijf ik dom. Dan kom ik niet vooruit." En achteraf gezien had ze daar nog helemaal gelijk in ook. Ik snap het allemaal wel, maar ik kon er echt niets aan doen. Ik zat op de bank, ik was gelukkig, en van de ene op de andere dag: over. Uit. Ik ben niet vreemdgegaan, heb nooit ruzie met 'r gehad, heb nooit geslagen, al die shit. Hier komen gasten, die hebben hun wijf geslagen en zijn vreemdgaan en alles – die hebben allemaal een wijf.'

Karin, heet ze. Er hangt een foto van haar in de shop, duidelijk in gezegende toestand. Dennis, eveneens met bolle buik en met een haarlok in zijn gezicht om een blauw oog te maskeren, staat tegenover haar. Ze houden elkaars handen vast. Twee buiken raken elkaar. De foto hangt vlak bij de plek waar Dennis altijd zit.

Hij vervolgt zijn verhaal over Michael, de broer die zelf besloot te scheiden. Om vervolgens in het huwelijk te treden met een andere vrouw.

'Mijn broertje ging dus opnieuw trouwen en ik heb tegen mijn moeder gezegd dat het een schoft is. Hij ging trouwen in Italië. Twintig man ernaartoe, ik was niet uitgenodigd.' Niet dat hij erheen gegaan was, zegt hij zelf, maar toch. Het is nooit meer helemaal goed gekomen.

Het belangrijkste verschil tussen Dennis en zijn broer zit 'm desondanks niet in de omgang met vrouwen of in opvattingen over het huwelijk. Materialisme, dat is wat de beide broers van elkaar onderscheidt. Dennis geeft niets om geld of bezittingen.

'Ik doe niks voor geld,' zegt hij. 'Als het voor geld is, dan kan ik het niet. Dan is het net of ik het daarvoor doe, weet je. Natuurlijk moet ik ook geld verdienen, maar fok geld. Geld geeft problemen, hoe dan ook. Hoe meer je hebt, hoe meer problemen je hebt. Kijk, op zich is commu-

nisme – op papier, hè – het mooiste systeem. Op papier is iedereen gelijk. Nou ja, in het communisme had je ook wel leiders, maar je snapt wat ik bedoel, toch? Maar in de praktijk werkt dat natuurlijk niet. En aan de andere kant: als jij hard werkt, mag jij ook wel wat meer geld verdienen, vind ik. Als hier tien man binnen zit, ga ik gewoon door, al is het tot midden in de nacht. Zo veel mogelijk tattoos zetten. Komt er nog een binnen, al is het twee uur 's nachts, geen probleem. Als ik dan geld heb, dan maakt het niet uit. Maar ik wil het wel verdienen en er mijn best voor doen. Dat heb ik dan weer van mijn vader en moeder.'

Hij had rijk kunnen zijn, beseft hij zelf. Maar het heeft geen zin daar lang bij stil te staan en Dennis is er ook de man niet naar.

'Ik heb twee Ferrari's in mijn neus geparkeerd,' zegt hij. 'Maar spijt? Nee, ik heb nergens spijt van. Spijt is bullshit, is gelul. Er zijn dingen die ik misschien anders gedaan zou hebben als ik er nu over nadenk. Maar ik heb er geen spijt van. Vroeger was ik skinhead en' – hij maakt een Hitlergroet – 'stond ik ook zo. Heb ik geen spijt van, ik zou het alleen nu niet meer doen. Maar spijt is bullshit. Dat is om jezelf goed te lul-len: "O, ik heb er zo'n spijt van!" Bullshit, fok it. Ook van die foute dingen leer je. Doordat ik toen zo stond, kan ik nu ook indenken hoe andere mensen denken, hoe ze zijn. Zelfs van de foute dingen, dingen die je nu anders zou doen, daar leer je van. Die maken je. Kijk, ik heb hier nog steeds een tattoo van zo'n mannetje...' Dennis wijst naar een tatoeage op zijn arm. Een Ku Klux Klan-figuurtje in een jurk met een brandende fakkel in de hand. 'En hier stond "White Power",' wijst hij. 'Op een gegeven moment liet ik heel veel dingen weghalen. Normaal ben ik niet zo, maar het was gewoon die tijd. Toen dacht ik: maar waarom haal je die dingen weg? Omdat andere mensen mij daarop beoordelen. Goed, fok it, het heeft mij gemaakt tot wie ik ben. Ik ben trots op mijn leven, waarom zou ik dat ontkennen? Ik loop er niet mee te koop, weet je, maar ik laat het gewoon staan. Het heeft mij gemaakt tot... Ik moet dat niet weghalen, want dan verloochen ik mezelf.'

Er zijn ook tatoeages die er bij nader inzien toch maar niet op kwamen. In plaats van de Elvis die op een van zijn handen prijkt, had ook een ander succesnummer kunnen staan.

'Ik wilde hier eigenlijk een portret van Hitler. Niet omdat dat dan de shit was, maar... Dat zijn mensen die iets bereikt hebben dat zo hoog is, dat het bijna onnatuurlijk is. En dan begrijpen mensen dat niet, helemaal niet omdat ik vroeger skinhead was. Iedereen op de wereld kent

ze. Dat zijn gewoon iconen, toch? En die gozer' – Dennis doelt op Hitler – 'heeft nog nooit iemand vermoord. Maar goed, het kon niet, zeker omdat ik vroeger skinhead was.'

Het wordt hem nog vaak nagedragen, zegt hij, dat hij ooit aan de uiterst rechterzijde stond. Er zijn mensen die hem daarom nog steeds niet vertrouwen. In sommige kroegen wordt hij niet eens binnengelaten. Maar één keer heeft het hem voordeel gebracht. Dat was toen Dennis het leger in moest.

'Ik kwam daar aan met hakenkruisen en al die heftige shit, weet je wel. In het begin dachten ze: aha, dat is er eentje die eronderuit wil, die dat gaat spelen. Na een week kwamen ze erachter dat... iedereen had posters van naakte wijven boven zijn bed hangen, bij mij was het Adolf Hitler. Op een gegeven moment moest ik bij de kapitein komen. Ik zeg: "Ik ben Hauptsturmbahnführer in Amsterdam." Werd ik direct afgevoerd naar Nieuwesluis. Twee dagen maar. Ik heb ook nog in Utrecht gezeten, in het Militair Hospitaal. Heb ik twee gesprekken gehad met zo'n geitenharen sok met een pijp. Hij zegt: "Je hebt een slechte jeugd gehad." Dennis heeft dat luidkeels tegengesproken. Desondanks zat zijn diensttijd er toen op, nog voor die goed en wel begonnen was. 'Ik had zo'n, hoe zeg je dat, staatsgevaarlijk. S3.'

Mark is wel in dienst geweest, vertelt hij, maar dat heeft ook niet erg lang geduurd. 'De wachtcommandant had ontdekt dat ik van joodse afkomst was,' begint hij zijn verhaal.

'Van joodse *koma*,' verbetert Dennis.

'Die wachtcommandant had de pik op mij.'

'De pik op jou?' zegt Dennis. 'Dat valt niet mee, met zo'n besneden lul.'

Na die ontdekking kreeg Mark naar eigen zeggen alle rotklusjes toebedeeld. 'Hij bleef maar sarren.' Daarop heeft hij met de kolf van zijn geweer de kaak van die wachtcommandant verbrijzeld. 'Toen was het afgelopen.'

Hij grinnikt en zet nog een paar lijnen, bekijkt dan van een afstandje het resultaat met een goedkeurende blik. Dan begeeft hij zich naar het keukentje. Hij gaat gehaktballen draaien.

'Met ui of zonder?' vraagt hij.

'Maakt niet uit,' zeg ik.

'Kies!'

'Zonder.'

'Zeg dat dan! Je bent toch geen vegetariër, hè?'

Terwijl Mark gehaktballen met en zonder ui staat te braden, acht Dennis de tijd rijp om een paar bijzondere stukken uit zijn privé-museum te tonen. Hij pakt een mes met een knik in het lemmet; gebruikt door een ex in een poging hem neer te steken. Dennis vertelt dat hij de aanval maar ternauwernood kon ontwijken. Het mes kwam in de muur terecht; sindsdien bewaart hij het als een relikwie.

‘Ik zal je nog wat laten zien,’ zegt hij, terwijl hij zijn sleutelbos erbij pakt.

‘Gaan we ergens naartoe?’

We gaan niet ergens naartoe. Maar aan de sleutelhanger zit een lampje, dat hij in een neusgat steekt terwijl hij het hoofd achterovergooit.

‘Kijk,’ zegt hij vanuit die stand. ‘Dat zijn mijn hersenen. Kun je mijn hersenen zien?’

De animo om echt goed te kijken ontbreekt. Dennis brengt zijn hoofd terug in positie.

Een deel van zijn voorhoofd is weggesnoven, vertelt hij. Wat bij normale mensen een voorhoofdsholte is, is bij hem een soort van bodemloze put. Een neusschot heeft hij ook niet meer.

‘Toch ziet je neus er nog goed uit,’ zeg ik.

Hij voelt eraan. ‘Ja, maar dit gaat niet weg,’ zegt hij, zachtjes drukkend op de neuswortel. ‘Maar omdat dit heel kort is, kun je die neus veel verder indrukken. Ik moet er alleen geen klap op krijgen, want dan zakt-ie helemaal in. Stoer hè?’ Hij lacht. Dan zegt hij: ‘Achter elke lach zit een triest verhaal. Nou ja, niet echt triest, maar...’

Vanuit de keuken klinkt gerammel van potten en pannen. Robbie, een donkerharige jongen met Italiaanse roots, is inmiddels binnengekomen en heeft zich opgeworpen als assistent van de kok.

‘Maar,’ vervolgt Dennis, ‘ik heb het goed, hoor. Als ik morgen dood zou vallen, zou dat prima zijn. Ik heb vier levens geleefd, en elke dag is anders. Je hoort oude mensen wel eens zeggen: “Had ik maar dit of dat gedaan.” Dat heb ik niet. Zelfmoord plegen doe ik niet, omdat mijn ouders nog leven, en mijn zoon leeft ook nog, weet je wel. Ouders moeten niet hun eigen kind begraven.’

Eigenlijk heeft hij nog maar één wens: opa worden. Of wacht, misschien heeft hij er wel twee. ‘Want ja, dat boek is ook wel leuk, natuurlijk.’

En dan is er ook nog een potje dat ik beslist even moet zien. ‘Hier zit mijn neus in,’ zegt hij, waarna hij het opendraait en zelf terugdeinst voor de geur die eruit opstijgt. Hij heeft er dingen in verzameld die bij het

snuiten uit zijn neus gesprongen zijn. Het potje is tot de rand toe gevuld met een donkerrode, naar zwart neigende drab. Zijn neusschot, op een dag bij het snuiten mee naar buiten gevlogen, heeft hij ook een tijdje bewaard, maar dat is inmiddels vergaan. Terwijl Dennis nog wat uitweidt over de fysiologie van de snuiver, krijg ik vanuit de keuken een dampend bord aangereikt. Aardappelpuree, spinazie, de gehaktbal zonder ui.

‘Eet smakelijk,’ zegt Mark. Hij heeft op de hotelschool gezeten, vertelt hij. Volgende keer als ik er ben, zal hij wel eens echt koken.

‘Wat dat betreft ben ik net een Surinamer,’ zegt Dennis. ‘Iedereen krijgt eten.’

‘Eet jezelf niet?’ vraag ik.

‘Meestal niet, nee. Maar ze zetten altijd... Dat noem ik het godenmaaltje. Dan zetten ze een bord voor mij in de magnetron; als ik ’s nachts gestopt ben met drugs, dan is dat een godenmaal.’

De herinneringen aan godenmaaltjes wekken kennelijk toch enige eetlust op.

‘Doe maar een klein beetje, Robbie,’ zegt Dennis.

‘Wát?’

‘Ja, ik voel me lekker.’

Robbie vertelt over Dennis’ eetgewoonten. Vet en zout, zo laten ze zich samenvatten. Hij laat zien hoeveel zout Dennis op één ei doet: een eetlepel. ‘We halen per week zo’n drie kilo zout voor hem,’ zegt hij.

‘Wil je in dat boek komen of zo dat je bijdehand doet, Robbie?’ vraagt Dennis.

Terwijl Dennis, Robbie, Mark en ik de warme hap naar binnen werken, maakt een spichtige dame van een jaar of veertig haar entree. Ze steekt meteen door naar boven en groet de overige aanwezigen. Smal gezicht, opvallend mager. Dennis stelt haar voor. Audrey, heet ze. Audrey heeft vanmiddag een rollenspel gedaan dat aankomende medewerkers van het Gemeentelijk Vervoerbedrijf moet leren met lastige reizigers om te gaan. In knauwend Amsterdams brengt ze verslag uit van haar wederwaardigheden.

‘Die laatste vrouw zit in dat hokkie,’ zegt ze, ‘en die krijgt zo’n kerel die aan ze piemel gaat zitte met vieze praatjes. Zegt-ie ineens: “Sooow, wat hep jij een lekker pèhpmondje.” Begint dat wijf in één keer keihard te janken! Helemaal hysterisch!’ Dat vindt Audrey wat aan de overdreven kant.

‘In een rollenspel al!’ verwondert ook Dennis zich.

Hij legt uit dat Audrey pas is aangenomen en nu bezig is met een stoomcursus. Binnenkort zal ze als conducteur op de tram zitten.

‘Ze heeft een test gedaan bij het GVB. Achttien man, en niet één kwam erdoorheen. Allemaal fout. En ik had het in één keer goed.’

Ook Audrey is geslaagd. Ze heeft kopietjes gemaakt van de test en deelt die uit onder de aanwezigen.

Oefening denk en doe

- 01 Lees alles voor je iets gaat doen.
- 02 Schrijf je naam in de rechterbovenhoek van dit papier.
- 03 Zet een cirkel om het woord ‘naam’ in de tweede zin.
- 04 Teken kleine vierkanten in de linkerbovenhoek van dit papier.
- 05 Zet een x in ieder vierkant genoemd in nr. 4.
- 06 Zet een cirkel rond ieder vierkant.
- 07 Zet je handtekening onder de titel van deze pagina.
- 08 Schrijf na de titel: Ja, ja, ja.
- 09 Zet een cirkel rond zin nr. 7.
- 10 Zet een x in de linkerbenedenhoek van deze pagina.
- 11 Teken een driehoek om de x die je zojuist gemaakt hebt.
- 12 Vermenigvuldig op de achterkant van deze pagina 70 keer 30.
- 13 Teken een cirkel om het woord ‘papier’ in zin nr. 4.
- 14 Roep luidkeels je voornaam wanneer je op dit punt bent.
- 15 Als je de aanwijzingen goed hebt opgevolgd, roep dan: ‘Dat heb ik’.

En zo gaat het nog even verder, tot de zin aanbreekt die alle voorgaande instructies tenietdoet: ‘Je bent nu klaar met zorgvuldig lezen, voer nu alleen zin 2 uit.’ Wie zich heeft gehouden aan de opdracht in de openingszin, heeft het dus makkelijk en is gauw klaar.

‘Kijk, hij heb ’m door,’ zegt Dennis tegen Audrey. ‘Hij heb ’m door. Maar er zat achttien man daar, en niet één had het goed. Het is natuurlijk ook een beetje misleidend, maar het gaat erom of jij een beetje doordenkt, dingen niet klakkeloos aanneemt.’

Ondertussen zit Mark ijverig rondjes, vierkanten en kruisjes op zijn papier te tekenen. Hij heeft ook al een handtekening gezet en keurig ‘Ja, ja, ja’ opgeschreven.

‘Stop maar, Mark,’ zegt Audrey, ‘stop maar. Lees de eerste zin eens. En de laatste.’

Hilariteit en geschreeuw.

‘Geeft niks, Mark!’ roept Dennis. ‘We hebben ook werkpaarden nodig, hè?’

Als de rust weer enigszins is hersteld, komt Dennis terug op de achtien die in de ‘Oefening denk en doe’ hun Waterloo hebben gevonden.

‘Ik ben erachter gekomen dat sommige mensen gewoon anders zijn,’ zegt hij. ‘Kijk, dat met die test bijvoorbeeld, dat maakt hem’ – hij wijst naar Mark – ‘niet dommer dan mij. Snap je wat ik bedoel? Sommige mensen zijn gewoon niet zoals ik ben. Ik heb ontdekt dat ik soms mensen beoordeel op hoe ik het zou doen. Maar dat moet ik niet doen, want ik ben veel slimmer, weet je wel. En ik kan hen sommige dingen niet kwalijk nemen. Het maakt mensen niet slechter dan mij. Je hebt werkpaarden en je hebt paarden die vertellen wat er gedaan moet worden met het werk, ja toch? Dat zijn weer van die dingen. Wat ik dan zie... Daar word ik af en toe gek van, weet je. Dan denk ik: ben ik nou zo slim, of zijn anderen nou zo... Of denken zij nou zoveel minder?’

Telefoon.

‘Tattooshop.’

Aan de andere kant van de lijn praat iemand.

‘Klein dingetje is goed,’ zegt Dennis. ‘Neem wat lekkers mee. Is goooooeeed. Half uurtje. Doei doei.’

Na ruim een kwartier komt een meisje de shop binnenlopen. Zij is degene die gebeld heeft. Ze heet Marja en wil haar naam op een pols. Haar vriendje is er ook bij. Kunnen ze hier ook pinnen? Dennis legt uit dat dat niet gaat. Alles is hier cash. Naast de Albert Heijn, zegt hij, daar zit een pinautomaat.

‘Hij maakt een mooie tekening,’ zegt Dennis, wijzend op Mark. ‘Komt allemaal goed, ja?’

Als ze op weg zijn, neemt Dennis nog een lijntje. Toetje na het eten. Daarna schuift hij zijn broek naar beneden en trekt hij zijn lul vanonder het afdak. Terwijl hij met zijn beste Elvis-stem ‘Are You Lonesome Tonight?’ zingt, trekt hij aan beide kanten van de eikel de pisbuis open en dicht. Kiest Elvis voor de langgerekte toon, dan blijft ook de pisbuis openstaan. De meesten draaien hun hoofd even weg.

De act is nog bezig wanneer de twee van daarnet terug zijn met het geld. Mark heeft de letters M-a-r-j-a een beetje bibberig getekend, Dennis gaat ze erop zetten. De eerste klant van de dag. Dennis roept dat het meisje boven mag komen. Ze klimt het trapje op, gevolgd door haar vriendje. Het stel moet zich een weg door de drukte banen: meerdere gasten zijn inmiddels komen aanwaaien en hebben een zit- of staanplaats veroverd. Een meisje met rood haar dat volgens Dennis zijn website maakt zit al een tijdje zwijgend en rokend in een stoel; een luidruchtige Serviër die Dennis wenste te spreken ‘at the office’ – waarna ze samen even naar buiten gingen – is eveneens blijven hangen. De Serviër snuift zijn coke naar binnen in stijl: met een zwaar verchroomd kokertje, dat hij tevoorschijn haalt zoals een notaris de dop van een dure vulpen schroeft. De ruimte waar getatoeëerd wordt, hooguit twintig vierkante meter groot, staat vol met mensen. Het is alsof het Dennis ook opeens opvalt.

‘Ik ben maatschappelijk werker, kroegeigenaar, alles,’ zegt hij. ‘En ook nog tatoeëerder.’ En in die laatste hoedanigheid moet hij nu even aan de slag.

Het meisje is in een inmiddels vrijgemaakte stoel gaan zitten. Dennis pakt het transfervel en drukt het tegen haar pols. Als hij het papier er voorzichtig af trekt, blijft er een blauwe afdruk achter. Marja bekijkt haar pols alsof ze die voor het eerst ziet en laat het vriendje meekijken.

‘Mooi?’ vraagt ze.

De jongen staat erbij met de handen in zijn zakken. Hij knikt en mompelt iets. Dennis legt zijn spullen klaar.

‘Je hebt me al een keer eerder gedaan,’ zegt Marja.

‘Echt waar?’

‘Op mijn enkel.’

Dennis vraagt vergiffenis dat hij haar niet herkent. ‘Sorry, schat, maar ik zie zóveel mensen.’

En als hij dat gezegd heeft, lijkt pas goed tot hem door te dringen hoeveel er nu binnen zijn: rokend, drinkend, pratend, lachend, hier en daar een lijntje wegsnuivend. Hij kan zich nauwelijks nog bewegen zonder iemand aan te stoten.

‘Iedereen eruit nu!’ roept hij. ‘Ik moet werken! Iedereen eruit!’

Op Dennis en de klandizie na is de shop binnen twee minuten leeg.